

Orientering vedrørende hjemløse EU-borgere

Til natcaféer og andre sociale tilbud under servicelovens § 110

Kirkens Korshær har ved brev af 6. juni 2013 forespurgt Social-, Børne- og Integrationsministeriet om praksis vedrørende uregistrerede unionsborgeres adgang til tilbud omfattet af Servicelovens § 110. Vi har opfordret til en afklaring og præcisering af uregistrerede unionsborgeres (EØS- og Schweiziske statsborgere sidestilles med EU-borgere), herefter EU-borgere, ret til ophold på tilbud omfattet af Servicelovens § 110.

Kirkens Korshær har nu modtaget svar, hvor ministeren præciserer lovgivningen. Det vil vi gerne orientere om her.

Social-, børne- og integrationsminister Annette Vilhelmsen bekræfter i et brev d. 14. november 2013 overfor Kirkens Korshær, at en EU-borger har ret til ophold på en anden medlemsstats område i tre måneder.

I denne periode, fremgår det, stilles ikke andre betingelser end besiddelse af et gyldigt pas eller ID-kort (udlændingelovens §2, stk. 1, EUs opholdsdirektiv art. 6 og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations notat af 30. juni 2011 om adgangen til ud- og afvisning af EU/EØS- statsborgere på baggrund af subsistensløshed eller af hensynet til den offentlige orden, under punkt 1.1). Der kan derfor ikke stilles krav om registreringsbevis eller andet formelt opholdsdokument, ligesom der ikke kan opstilles betingelse om, at EU-borgeren har tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv. Det fremgår alene, at opholdet ikke må blive en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system (EUs opholdsdirektiv art. 14, stk. 1).

Social-, børne- og integrationsminister Annette Vilhelmsen bekræfter i brevet d. 14. november 2013, at såfremt EU-borgeren er arbejdssøgende har denne ret til ophold i seks måneder - og herefter lige så længe, borgeren kan dokumentere, at han eller hun søger arbejde og har reelle muligheder for ansættelse. Ministeren tilføjer, at for denne type ophold er der ikke krav om registrering hos statsforvaltningen, men det forudsætter, at borgeren ikke ligger værtslandets sociale system til urimelig byrde, og at de kan forsørge sig selv.

Ved statsforvaltningens vurdering af, om en unionsborgers ophold er blevet en urimelig byrde for det sociale system, er kun faktisk modtagelse af social bistand relevant. En henvendelse til et § 110-tilbud er ifølge EU-retten ikke nok til, at en unionsborger udgør en urimelig byrde for det sociale system. Det fremgår også tydeligt af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations notat af 30. juni 2011 om adgangen til ud- og afvisning af EU/EØS- statsborgere på baggrund af subsistensløshed eller af hensynet til den offentlige orden, under punkt 1.3 og 1.6. Opholdsdirektivets præambel pkt. 16 og af art. 14, stk. 3 fastslår nemlig, at udsendelse ikke må være en automatisk følge af, at en person benytter det sociale system. Er personen arbejdssøgende, må denne under ingen omstændigheder udvises, med mindre det sker af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed (opholdsdirektivet art. 14, stk. 4b).

Det bekræftes overfor Kirkens Korshær, at en henvendelse til en social foranstaltning som en § 110 institution ikke er nok til, at en EU-borger kan anses som værende en urimelig byrde for det sociale system, og at borgerens opholdsret derfor skulle ophøre. I brevet fra ministeren fremgår dette således:

"Det følger af EU-Domstolens praksis, at en førstegangshenvendelse til en social foranstaltning i almindelighed ikke er nok til, at en unionsborger efter EU-retten kan anses for at udgøre en urimelig byrde for værtslandets sociale system. Opholdsretten fortæbes derved ikke alene af den grund. Det beror således på en konkret vurdering, om en unionsborger, der har en EU-retlig opholdsret, som beskrevet ovenfor, udgør en urimelig byrde for det sociale system, hvis den pågældende retter henvendelse til et §110-tilbud."

Socialministeriet bekræfter ligeledes i brevet til Kirkens Korshær, at: *"Det er statsforvaltningen, der har kompetence til at afgøre, om den pågældende opholdsret er ophørt eller ej"*. Dermed er det statsforvaltningen, som har kompetence til at vurdere, hvorvidt en konkret EU-borgers ophold er blevet en urimelig byrde for det sociale system, og han eller hun således mister sin opholdsret.

Medarbejdere eller lederen på et § 110-tilbud skal alene foretage en socialfaglig vurdering af, om borgeren er i målgruppen for tilbuddet, og ikke vurdere om EU-borgerens ophold er lovligt eller ej. Kun i de tilfælde, hvor lederen af tilbuddet positivt ved, at en EU-borgers ophold er konstateret ulovligt af Statsforvaltningen, kan denne afvises på tilbuddet.

At afvise enhver uregistreret EU-borger i døren til et § 110 tilbud, med den begrundelse at hans ophold ikke er lovligt, er således i modstrid med både Serviceloven og EU-retten.

Ministeren bekræfter endvidere i brevet til Kirkens Korshær, at: *"Udlændingestyrelsen under visse betingelser har forsørgelsespligt over for udlændinge, der ikke har lovligt ophold her i landet, og i den forbindelse kompetence til at vurdere, om den pågældende har ret til forsørgelse efter udlændingeloven."* Udlændingemyndighederne er dermed i visse tilfælde forpligtet til at forsørge en EU-borger, hvis ophold er konstateret ulovligt af Statsforvaltningen, og hans eller hendes opholdsret dermed ophørt. Det er Udlændingestyrelsen, som har kompetence til at vurdere, hvorvidt de skal forsørge EU-borgeren ind til udrejsen.

På baggrund af ovenstående kan Kirkens Korshær og andre, som er i kontakt med hjemløse EU-borgere, i fremtiden henvise uregistrerede EU-borgere – som i øvrigt er i målgruppen - til § 110 tilbud over hele landet.

Med venlig hilsen

Helle Christiansen

Chef for Kirkens Korshær



**KIRKENS
KORSHÆR**

Nikolaj Plads 15
1067 København K
Tlf. 3312 1600

Fax: 3312 2036

kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

www.kirkenskorshaer.dk